

DRAPPELUL

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
P. banci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRATII:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19-91
Timișoara

Triumfala primire a Majestății Sale Regelui Carol II în Capitala Țării

Inapoierea Majestății Sale Regelui Carol II, din strălucita Sa călătorie, în Capitala Țării a avut cea mai mare primire. Nicăcând, Bucureștii n-au trăit clipe de mai mare înălțare sufletească, de mai nețărmurată bucurie, de mai spon-tană splendoare.

Nimic pregătit, nimic calculat. A fost ca o tăsnire de mari bucurii, ca o izbucnire de nestăvillite entuziasme. Într-o singură dimineață, Capitala întreagă s'a transformat într-o fermătoare grădina de steaguri, Calea Victoriei într'un sărbătoresc fluviu polichron, bulevardele: Lascar Catargiu, Take Ionescu, I. C. Brătianu și Strada C. A. Rosetti până la Palatul Regal, în cele mai splendide serpentine de unanimă

insufletire.

Pretutindeni, pe unde a trecut miraculosul cortegiul Regal, readucându-ne pe marele nostru Suveran și pe Augustul Său Fiu, emoția revederii a fost covârșitoare. Sunt clipe care nu se pot uita.

Dela ferestrele pierdute în nouri ale blockhaus-urilor, ca și de jos din mulțimea deasă ca o imensă perie și ale cărei ovații erau însuși fluxul unei nemai întâlnite bucurii, sufletul țării a adus cea mai emoționantă închinare a Majestății Sale Regelui Carol II, primul Ambasador al țării.

Toată țara a fost față la istoricul eveniment: guvernul și armata-clerul și școala, funcționăria și imaculata armată a „Străzii Ță-

rii", magistratura și studențimea.

N'a lipsit nici un cetățean. Cei cari n'au mai putut încăpea în albiile, gemând de lume, ale străzilor, au pornit în goană spre casele lor, și au deschis aparatele de radio. O emisiune excelentă, pusă la punct de Subsecretariatul Propagandei, a izbutit să redea, în chipul cel mai fidel, fazele primirii Suveranului.

Astfel, Majestatea Sa Regele Carol II, în această neuitată zi a celei mai sărbătorești dintre primiri, e viu și prezent — ca flacăra unei icoane — în sufletele tuturor românilor.

Viu și prezent, iubit și venerat, prețuit cu smerenie, îndrăgit ca Ființa cea mai scumpă a Neamului.

Ziua Unirii la Arad

Desvelirea busturilor foștilor luptători Gf. Popa, Stănescu și R. Șirianu

Joi, la 1 Decembrie, întreaga suflarea românească a Aradului a îmbrăcat haina de sărbătoare.

A douăzecea aniversare a unirii a fost un bun prilej de a verifica unitatea noastră națională, în timpurile de față atât de grele.

Arădanii cu demnitatea și

elanul ce-l caracterizează a manifestat liniștit și în ordine.

Oratorii în cuvântările lor au citat din adevăruile istorice și din faptele înaintașilor noștri, pasagii de certă justie a drepturilor românești asupra acestei părți a țării.

La crucea martirilor

Dimineața la orele 9 foștii luptători, străjeri sub conducerea d-lui comandant prof. Dabiciu, autoritățile și clerul s'au adunat în jurul crucii comemorative a martirilor arădani căzuți în lupte pentru idealul național. Părintele protopop Codreanu a oficiat un parastas pentru odihna sufletului martirilor, iar corul străjerilor și a stră-

jerelor au cântat Imnul Regal și alte cântări naționale, iar d. ing. Romul Cărpinișan a vorbit în legătură cu însemnătatea zilei.

La orele 10 s'a oficiat în Catedrala ort. rom. un serviciu divin la care au participat pe lângă un public select și reprezentanții autorităților civile și militare.

Solemnitatea desvelirii monumentelor

La orele 11 lumea s'a adunat în fața Palatului Cultural unde au fost ridicate monumentele foștilor luptători români ai Aradului, Gf. Popa, Mircea Stănescu și Ion Rusu-Șirianu. PSS dr. Andrei Mageru, episcopul Aradului a oficiat

în fruntea unui mare sobor de preoți serviciul religios, sfîșind monumentele.

După terminarea serviciului religios PSS Episcopul Aradului a rostit următoarea cuvântare:

Cuvântarea P. S. S. Episcopului Andrei

Prea Sfîntia Sa dr. Andrei Mageru, episcopul Aradului a ținut o înălțătoare cuvântare arătând însemnătatea zilei de azi și a scos în relief meritele foștilor luptători ai neamului.

P. S. S. Episcop între altele a spus:

„Este sărbătoarea patriei unite. Nu avem altă dorință decât să fîdăm un colț de rai pe pămîntul nostru liber. Patria este marea alor pe care vom jertfi tot ce este bun în noi.

Alba-Iulia e vie în sufletul nostru. Nici o iotă sau o cîrtă nu s'a schimbat din verdictul ei. Roata urcîm nu se mai întoarce îndrăgît. Nu suntem o țară încheagată la masa unei conferințe, ci un neam în-

fipt de Dumnezeu aici de 2000 de ani, unit pe veci prin liberă voință. Nu există vre-o putere în lume care pe vre-unul dintre noi să ne mai rupă din trupul unit al neamului. Strănepoții daco-românului, de veniți liberi, nu-și vor mai pleca niciodată capul în vre-o robie.

Repetăm astăzi jurămîntul dela Alba-Iulia, de a muri mai curînd decît a lăsa măcar unul dintre noi să mai fie sclav.

Verdictul de acum 20 de ani, dacă nu mai fi nevoie să-l rostim odată, îl vom rosti năpraznic asupra celor ce n'au învățat nimic din istorie.

Jurăm să trăim și să murim pentru România-Mare, una și nedespărțită.

Discursul d-lui Minulescu în numele guvernului

În numele guvernului a vorbit eminentul nostru scriitor d. Ion Minulescu, care între altele a spus:

„În vremurile de restriște, eroica lor activitate pe terenul național, constituia pentru Români subjugati, cea mai înaltă expresie a sentimentului matern, cu care cloșca își adăpostește puii sub aripi, de câte ori simte că uliul se rostește deasupra lor.

Astăzi însă, văzduhul s'a înseninat. Pasările de pradă au dispărut, iar cele care întâmplător, mai apar pe ici, pe colo, nu mai au nici ghiare nici pliscuri ascuțite ca altădată.

Se spune că Românul, ce are pe

limbă, are și în suflet. Astăzi însă, când în România liberă și înțegită nu ne mai sunt amenințate nici limba, nici sufletul, numai câteva glasuri răslete de păsări cobitoare, ne mai amenință pămîntul. Mândria de rasă a Românului, însă, nu a mers niciodată până a se lăsa speriat de cîrcăniul ciorilor sau de apariția desgușătoare a liliecilor în timpul nopții. Pe viețile astea. Românul nici măcar nu le împuşcă. Le lasă să trăiască cum le-a blestemat Dumnezeu.

A mai rostit o cuvântare și d. Ioan Suciu, fost ministru.

(Continuarea în pag. III-a)

M. S. Regele, ocrotitorul studenției

Una dintre primele solemnități, la care a luat cuvîntul M. S. Regele, îndată după urcarea Sa pe Tron, a fost deschiderea cursurilor la Universitatea din Cluj; acolo și-a spus Majestatea Sa gândurile bune față de studenție și nădejdiile pe care le pune în tineretul țării.

Animat de o dragoste nestîrșită pentru studenție, nu odată Voevodul Culturii a dat tineretului universitar sfaturi frumoase, îndemnându-l, în cuvîntări ce au mers la inimă tuturor oamenilor de bine, să-și cultive mintea și să se înalțe sufletește, pentru a înțelege care este drumul cel drept în viață și a fi folositor țării.

Pe lângă aceste îndrumări de ordin moral, M. S. Regele a impus guvernelor țării să se ocupe de întocmirea și înfăptuirea unui vast program de organizare și ridicare a vieții studențești, prin înființarea de căminuri, cantine, înlesniri de taxe și de trai, burse, etc.

Un nou pas în înfăptuirea acestui program a fost făcut zilele trecute, când, aducându-se la cunoștința M. S. Regelui că nu mai sunt locuri în căminul „Regele Carol II”, Majestatea Sa a ordonat ca locurile în acest cămin să se sporească dela vreo 300 câte erau la 800. În adevăr, cele 800 locuri existente erau ocupate, și se primise numeroase cereri noi din partea studenților.

Noua organizare a Oficiului universitar, al cărui decret a fost semnat curînd de

M. S. Regele, aduce mari foloase de ordin practic studenților și în special nouilor înscriși, cari au găsi îndrumările și informațiile necesare.

Se știe de asemenea, că Statul dă studenților săraci și

merituoși, burse în valoare de milioane.

După cum vedem, o vastă operă de sprijinire a studenției, s'a realizat din voința și dragostea M. S. Regelui pentru tineretul universitar.

Despre controlul străinilor

BUCUREȘTI. — Ziarele publice decretul lege dat de guvern, în care se completează legea pentru controlul străinilor și se înființează un timbru fix. Dispozițiile legii se aplică persoanelor, intrînd în prevederile legii, decretată cu no. 3.253 pe 1938 cum și celor cari, locuind în România, nu fac dovadă cu acte legale a naționalității românești și nici nu au acte de călătorie valabil liberate de un stat străin. Se exceptează purtătorii certificatelor Nansen. Legea prevede că se vor libera titularilor bilete de liberă petrecere. Valabilitatea certificatului de identitate e de un an putînd fi reînnoit din an în an. Ele se vor elibera numai de min. de interne, direcția generală a poliției. Pentru persoanele de mai sus, cari voiesc să călătorească în străinătate, se va putea elibera, în baza certificatului de identitate, un certificat de călătorie, valabil numai pentru o singură călătorie, cu sau fără viza

de întoarcere și cu plata taxelor prevăzute pentru pașaport.

În afară de taxele în ființă, prevăzute de legea timbrului, se instituie un timbru fix care se va aplica anual, atât pe certificatele de identitate, cât și pe autorizațiile de ședere în țară, fără act de călătorie. Taxele de timbru sunt fixate de categorii, începînd dela 10.000 lei pentru patroni și ajungînd până la 500 lei pentru cei cari nu intră în categoriile intermediare, adică salariați cari plătesc 2000 lei sau lucrători necalificați sau muncitori manuali.

Sumele rezultate din timbre vor fi afectate fondului creiat prin legea din 7 Iulie 1938, No. 2426.

Legea prevede și dispoziții pentru nerespectarea celor de mai sus când se aplică legea și regulamentul legii controlului străinilor, iar patronilor li se va închide temporar întreprinderile.

Informațiuni

Capitala anunță: Ministerul de Interne a ordonat organelor de poliție și siguranță să facă minuțioase verificări a străinilor aflați în țară pentru a constata și a lua măsuri contra celor cari nu posedă acte de călătorie în regulă, precum și împotriva acelor a căror bilete de liberă petrecere sunt expirate.

— D. N. Flondor a fost numit primar al Municipiului Cernăuți.

Croitoria pentru domni MOSKOVITZ, Arad, are prețuri de concurență

CINEMA „SCALA” ARAD
Cinematograful filmelor mari
Tel.: 20 — 10

În fiecare zi

Minciuna Ninei Petrovna

viața aventuroasă a unei celebre curtizane. O creație minunată a producției franceze. Cadru: Viena de altădată și Petrogradul dinainte de război

sa MIRANDA
Fernand GRAVEY
regia Tourjansky

În fiecare zi vizita **M. S. Regelui Carol II și a M. Sale Marele Voevod Mihail în Anglia** în jurnalul Fox

Jurnal Fox nou. 5, 7.15, 9.15.

Programul cel mai apropiat

Amanda

Ginger Rogers, Fred Astaire
Cel mai nou film de dans și muzică, reprezintă cel mai nou dans „JAM”

Vine:

Olimpiada

Jenny Riefenstahl

URANIA
Cinematograful de Premiere
Telefon: 12 — 32

Parere unanimă: capodoperă unică, un film admirabil.

Casa din Malta

decorat cu Medalia de Aur al Paris-ului

Viviane Romance, Dalio, Louis Jouvet, Pierre Renoir

Jurnal „Metro” vizita Majestații Sale Regele Carol II-lea la Londra. Numerele câștigătoare: 20.5829, 20.1917. Repr. la 5, 7.15, 9.15.

La Sf. Nicolae cel mai frumos cadru:

Nebnuille Tinereții

Comedie fastuoasă muzicală cu Dick Powell și complexități colorate

CORSO Telefon 20-65

Azi

Program dublu:

Print și cerșetor

cu Errol Flynn

Gentleman după miezul nopții

cu Leslie Howard

Olivia de Havilland

Repr.: 5, 7.15, 9.15

Jurnal O. N. C. și Paramount

Ministerul Educației Naționale a decis ca anul acesta toate școlile din țară să organizeze serbarea datinelor strămoșești de Crăciun.

TIMIȘOARA. — D. inspector Romulus Fulga șeful Regiunii Monopolurilor Timișoara, a primit încredințarea de a gira provizoriu și Regiunea Monopolurilor din Cluj.

In numărul nostru de Dumineca trecută, am înregistrat posibilitățile avantajoase de cumpărare, pe cari le oferă înaintea Crăciunului I. SCHUTZ.

Publicul cumpărător a primit cu deosebită atențiune acea serioasă acțiune prin care se admit cumpărări prin cartelele „Sicra”, fapt dovedit prin creșterea în mod vertiginos a membrilor Societății de cumpărare „Sicra” pentru a putea cumpăra în acest mod avantajos la secțiunea de stoffe bărbătești și la cea de mode feminine a firmei I. SCHUTZ.

Acest fapt nu ne surprinde, fiind că cunoaștem încrederea și aprecierea generală pe care și-a câștigat-o firma I. SCHUTZ prin corectitudinea și soliditatea ei, încredere care în fața publicului consumator în viitor nu poate decât să sporească.

Poeme — ediția a doua

Tânărul, simpatic, poet și ziarist, dl I. CH. SEVEREA-NU, va îmbogăți în curând vitrina cărții românești, cu: „Flori exotice”, poeme ediția a doua din traducerea lui Omar Khayam; „Flori caligrafice”, sonete; „Flori Sincere”, versuri; și „Torente” poezii.

CABARETUL „CORNUL VÂNĂTORULUI” ARAD BAR

Program pe luna Decembrie 1938

4 „ARDELEAN”

revu giri's

3 Andrew's

Asther Beby

Orchestra

Nermesan

I. Krebsz Vopsește și curățește mai frumos haine și perdele de toamnă și spală și lustruiește mai bine gulerile

Bul. Regele Ferdinand 51 și str. Eminescu 1

(Crucea Albă)

RADIO

mașini de cusut, biciclete și instalații electrice, mai puțin la **Arcadie Schwarcz** ARAD, str. Dr. Petran No. 1.

Motiv

Directorul: Ascultă de sfatul meu. Hoțul din piesa d-tale nu trebuie să bea otravă, ci să se împuște. Autorul: Dece, domnule Director? Directorul: Fiindcă așa ai să mai trezești puțin publicul.

Am un singur prieten adevărat pe lumea asta: pe amicul Costică. — N'a șters-o el cu nevastă-ta? — Păi tocmai de aceea!

Om de cuvânt

— Ești nebun, Ioane, bei vinul cu paiul?... — Ce să fac, dragă?... am jurat nevastă-mi că nu voi mai duce niciodată paharul la buze...

Explicație

La Tribunal, în timp ce avocatul pregătindu-se pentru pledoarie își pune toga. Copilul: Tăticule, de ce se îmbracă domnul acela ca o femeie, acum? Tatăl: Pentru că are de vorbit mult, fiul meu...

Vasile Ardelean, spune-mi ce devine un prinț moștenitor când îi moare tatăl? — Orfan, domnule profesor!

Cauză și efect

Tăticule, bunul Dumnezeu are nevăstă? N'are pușorule, fiindcă, altfel n'ar fi el Atotputernic.

Ecșivoc

— Ce ciudată e și dragostea asta! — spunea unul. Când m'am înșurat, o iubeam așa de mult pe nevasta-mea, că aș fi voit s'o mănânc, și azi îmi pare rău că n'am făcut-o!...

MAXIME

Cei răi nu se înțeleg între ei prin acordul de a face bine, ci prin frica ce au unii de alții; nu sunt prieteni, ci complici.

(La Bruyère)

Purtarea omului denotă suferința sa.

(Proverb chinez)

Sunt oameni sortiți să fie proști, cari nu fac prostii alegându-le a-nume, ci pe cari întâmplarea însăși îi constrânge să le facă.

(La Rochefoucauld)

Fiecare faptă a noastră este răsplătită sau pedepsită; dar noi nu voim să înțelegem aceasta.

(Carmen Sylva)

Fiecare va ocoli, va suferi sau va prefera singurătatea, în proporție cu valoarea persoanei sale. În izolare fiecare simte ceea ce este.

(Schopenhauer)

Copiii învață bunătatea dela natură, iar răutatea dela oameni.

(N. Iorga)

Nu atinge demnitatea altuia, întrebându-l pentru scopurile tale egoiste.

(Kant)

Cu tot vântul care suflă și furtuna care urlă, înțeleptul păstrează flacăra rațiunii.

(D. Cantemir)

Aproape toată lumea simte plăcere să se achite de micile obligațiuni; mulți oameni au recunoștință pentru obligațiunile mijlocii; dar nu este aproape nimeni care să nu aibă ingratitude pentru cele mari.

(La Rochefoucauld)

Sunt unele nebunii cari se iau, ca bolile molipsitoare.

(La Rochefoucauld)

Până 'n Crăciun, cumpărați cu preț redus!

On. publicul din Arad și jur, are din nou fericita ocaziune de a-și face târguiește, plătind preț redus la unicul magazin românesc din Arad, Ilie Moțiu.

Toată lumea și îndeosebi cetitorii noștri s'au putut convinge că anunțările noastre, în legătură cu abilitatea, dorința de a servi publicul, adevărate de Ilie Moțiu, nu au fost rânduri inutile în coloanele ziarului nostru.

Și cum acest român acordă tuturor cumpărătorilor săi o reducere de 10 la sută din prețul marțurilor cumpărate, fapt prin care încăodată adevărește abilitul comerțant român, că e dispus și hotărât ca să contribuie tuturor la bucuriile sfintelor sărbători de Crăciun. Favorul se acordă nu numai cumpărătorilor cu numerar ci și celor cari posedă cartele „Consum”

MOBILE: suiragerii, dormitoare și articole de tapiserie, cea mai bună calitate și cele mai eștine, prețuri, precum și în rate, numai la POLONYI ARAD, Bulv. Reg. Ferdinand No. 28.

Figuri de dascăli din Banat

Activitatea didactică a d-lui Pavel Jumanca, inspector general al învățământului primar

D-l Pavel Jumanca harnicul învățător din Caransebeș și președintele Asociației învățătorilor din județul Severin a dezvoltat o activitate deosebită, luptând pe terenul cultural și înfrățind o multime de lucruri de ordin material și didactic pentru învățătorii din Severin.

Dovada cea mai bună o avem în Anuarul (1935) al Asociației inv. din județul Severin și cel de al II-lea (1936) unde în procesele verbale ale ședințelor vedem lupta grea, spinosă ce a dus-o alături de colegii din comitet pentru asigurarea bunului mers al treburilor învățătoresci.

Partea culturală și „vechile organizațiuni profesionale ale învățătorilor bănățeni” este urmărită de d-l Pavel Jumanca, cu străduință istorică bine cunoscută. Se urmărește pas de pas organizațiile școlare de vremea Mariei Tereza în Banat, și până la înlemnirea vechii școli normale de fericitul Episcop Ion Popescu al Caransebeșului, (pp. 49—61) din Anuarul II (1936); tot aici găsim discutate problemele cele mai arzătoare ale învățătorilor: definitivarea, înaintarea învățătorilor (pp. 64—81) și (pp. 82—91), (92—98), situația materială și materială a școlii și a învățătorilor ei (99—123). Cursul de perfecționare pentru învățători dela Caransebeș, contribuțiile învățătorilor la diferite Societăți culturale din Banat. În cartea intitulată „Rolul nostru în munca de înțelegere a statului român” d-l Pavel Jumanca își adună diferite conferințe ținute în adunările profesoriale învățătoresci, în anii 1920—1922, dedicată „memoriei învățătorilor români confesionali de opinioară...”

Acastă carte eternizează amintirea prof. A. Segvens, D. Jumanca ca un dascăl adevărat, ținut ca să nu fie neobservat un moment de seamă din viața învățătorilor bănățeni.

Pentru munca ce a depus-o ani de zile în ogrorul greu al învățământului, pentru activitatea culturală dezvoltată în Banat, d-l Jumanca a primit în anul 1938 din partea Ministerului Educației Naționale titlul de inspector general al învățământului primar. O alegere dintre cele mai fericite, dar munca începută dusă cu aceeași râvnă ca și până acum. Dascălimca bănățean pe care privi cu ochii mândri, că el este muncit, cece au făcut apostolii sunt răsplătiți după merit.

Răsfoind cele 4 cărți cari cuprind peste 500 de pagini de muncă culturală, observăm cum Banatul nostru se dezvoltă pe o cale merie, pentru a spune și noi că Banat se nase oameni ai școlii, oameni ai cărții.

Activitatea didactică a d-lui Jumanca inspector general al învățământului primar în Banat exemplul viu de muncă intensă domeniul didactic. Ar fi de dor ca toți învățătorii din țară să fie foiașcă „Rolul nostru în munca de înțelegere a Statului Român”, fie pătrunși de ordinea și disciplina ce li incumbă.

C. R.

Lemne de foc eștine la AUFRICHT Depozit de lemne Str. Dim. Raicu 161
Fag, cer și carpen-mare depozit
Preț eștin. Serviciu prompt
Telefon 10-69

Congresul oierilor din județul Arad

VINERI, 18 Nov. 1938, sub președinția d-lui Șulea Gheorghe, oierii din județul Arad au ținut, în sala de recepție a Camerii de Agricultură, un congres de o importanță deosebită.

În acest congres s'au scos la iveală mai multe neajunsuri, cari, dacă nu se vor îndelătura, vor avea urmări nefaste pentru oierit.

În vorbirea de deschidere, d. Șulea a relevat importanța extraordinară pe cari a avut-o oierii în trezirea conștiinței sufletului românesc dintr'un plai în altul a tuturor țărilor locuite de Români. În aceeași vreme a arătat că în acest județ de graniță, astăzi, când acești dărij pionieri ai românismului ar trebui să fie sprijiniți, se întâmplă uneori chiar contrariu.

A vorbit apoi d. Pavel Grecu, reprezentantul Camerii de Agricultură din Arad, întărind cele spuse de d. Șulea.

După aceasta, reprezentanții oierilor din diferite comune și-au spus jailele lor, cari se rezumă în următoarele:

1) Asociațiile de Pășuni au luat hotărârea, ca nimeni să nu poată ținea mai mult decât 8-10 oi, chiar dacă ar avea dreptul — la islazurile compozesorale — să țină de 3-6-10 ori atâtea oi!

2) În alte comune s'au hotărât să se socotească 2 oi drept o vită mare, și astfel să plătească 150-200 lei taxa de pășunat, ceea ce face atâta cât prețul unei oi.

3) Oierilor nu li se dă dreptul cuvenit și prevăzut de lege, așa încât din acest punct de vedere, îndură mari daune materiale, cari de sigur se resimt și în avutul național.

Prefectura jud. Arad în primăvara curentă, a dat un ordin tuturor primăriilor comunale din județ, pentru ca organele comunale să fixeze taxe proporționale și să dea pășune suficientă oilor, dar micii strapi comunali, n'au prea aplicat aceste cuminți dispoziții.

În concluzie, Congresul cere ca să se aplice cu strictețe dispozițiile legale cuprinse clar în ordinul Prefecturii.

Paludismul, flagelul omenirii

Când privim harta repartii geografice a paludismului, facem o tristă constatare: Portugalia, Spania, Italia, Grecia și țăările balcanice, o mare parte din Rusia, Africa, Asia, America de Sud și America Centrală — prin urmare continente întregi în regiunile tropicale și subtropicale sunt atinse de acest flagel. Acesta se manifestă prin anemie, febră, inflamația splinei, dureri și — în cele din urmă — moartea a milioane de oameni.

Hipocrate, care a trăit înainte de Christos, a cunoscut această maladie, care purta dealtfel un nume înseamnă în sens absolut „aer stricat”, însă boala nu este cauzată de aerul stricat și — mai puțin încă — de emanațiile mlaștinilor, cum se credea înainte. — Acum 40 de ani, englezul Ross demonstra într'adevăr că malaria este transmisă omului de țânțari (anofeli). Paludismul este o boală parazitară și paraziții malariei îmbolnăvesc milioane de oameni și-i fac să piară cu miile. — De când s'a descoperit că țânțarii transmit paludismul, s'a părut că distrugerea lor ar putea permite combaterea acestei maladii și s'au făcut numeroase încercări pentru atingerea acestui scop. Dar s'a observat că modul acesta de-a lupta contra paludismului este mai mult teoretic decât practic. Multumită drenajului, secării mlaștinilor, plantării arborilor în lungul cursului apelor și a altor mijloace de acest soi — se pot elibera de țânțari terenuri nu prea întinse, însă în general ne lovim de prea mari dificultăți tehnice și financiare. Suntem nevoiți, deci a distruge paraziții în corpul omenesc, întrebându-ne CHI NINA — acest medicament vechi, care a făcut dovada eficacității sale.

Lupta contra paludismului prin chinină este în multe țări singura modalitate posibilă; a devenit mai ales foarte simplă, decând Comisia Paludismului depe lângă Societatea Națiunilor a prescrip ca modalitate standard, o doză zilnică de 1 gram până la 1 gram 300 de chinină timp de 5-7 zile numai, fără tratament suplimentar. Pentru prevenirea acestei maladii, Comisia recomandă o doză zilnică de 0 grame 400 de chinină în tot timpul sezonului de febre.

La 1 Decembrie s'a deschis

„Restaurantul „Albina”
fost Lovasberény

Servim vinuri de pe Târnave și din Podgoriile Aradului Bucătărie de primul rang. Muzică țigani și jazz. Separeu pentru mese familiare.
Deschis până dimineața.
Postul 1 al Restaurantului „DACIA”

ALEX. NAGHI
cere sprijinul Onor. Public

Administrative

AVIZ

Rugăm pe on. abonații noștri, cât și d-nii comercianți cari fac reclame în ziarul nostru, că dela 101 lei în sus, să nu primească nici-o chitanță pentru achitare, dacă n'are pe verso aplicat un timbru fiscal de 3 lei și un timbru de aviație de 2 lei.

ADMINISTRAȚIA

M'am mutat în
Piața Catedralei intrarea prin
str. Rusu Șirianu. Tel 10-35

Orvos
PICTOR DE FIRME

Ziua Unirii la Arad

Discursul d-lui gen. Al. Vlad, primarul Aradului

(Urmare din pag. I-a)

D. general Alexandru Vlad primarul nostru, a rostit o înălțătoare cuvântare în numele Municipiului Arad, spunând între altele următoarele:

Serbarea de azi ne va fi un imbold puternic, pentru realizarea cât mai grabnică al altor obligațiunile ce le avem față de figurile mari de cari Aradul a avut fericirea să se bucure în trecut spre a putea lichida o datorie impusă și obligată.

Datoria noastră față de luptătorii noștri nu va putea fi până atunci stearsă, până când nu vom înălța în Aradul pururea românesc, opera de încoronare a tuturor luptătorilor dale cu alata elan și dărzenie pentru ruperea lanțurilor străme și eliberarea noastră decât prin ridicarea „Monumentului Unirii” în acest oraș, oraș din zidurile cărui au pornit toate luptele naționale și s'a pregătit actul Unirii, lansându-se Proclamația către popor pentru marea adunare dela Alba-Iulia.

Prea Sfințite Părinte, Dilor și Dnelor, iubiți străjeri

Primind azi busturile de bronz desoelitate, și luându-le în primire, fac în prima linie către Dos. toți un apel.

Priviți acest bronz, ca un semn de recunoștință și imbold de urmasi și imital de generațiunile ce urmează pentru a cinsti eroii cari

s'au jertfit pentru înfăptuirea idealului național.

Fie acest bronzuri, un izvor nesecat de îmbărbătare pentru tineri și bătrâni de a urma faptele mari, al celor imortalizați, provoace în sufletul și inima Voastră hotărârea fermă de a nu ceda un petec de pământ, câștigat prin luptă desintresată ce ei au dat-o pentru înfăptuirea României Mari vecinice și nedespărțite.

Corurile din Arad, sub conducerea d-lui Ion Lipovanu, a cântat mai multe cântări. După amiază a avut loc la Palatul Cultural un festival artistic dat de organizația străjerilor, iar seara la Teatrul Comunal, Opera din Cluj a prezentat drama muzicală „Horia” de Nicolae Bretan, având în rolul principal pe apreciatul cântăreț I. Andreescu.

**Rente și Electe
Bonuri de impozite**

pentru plata impozitului și pământului forțat, pentru Asigurare Socială la

Banca Goldschmidt
ARAD,
Str. Eminescu No. 4

**Radio: Mediator, Philips, Zerdic și Standard
pe credit de 6-15 luni**

Diferite becuri, 25 W. 28 lei, 40 W. 30 lei, Tungram Krypton cu pret de fabrică Candelabre, fier de călcat și diferite aparate de gospodărie electrice. Condițiuni de plată avantajoase și cu libel „CONSUM” la

DANIEL KOCH
electrotehnician. Arad, Str. Eminescu 2 — Telefon: 12-49

Judecătoria Rurală Buteni

No. G. 3367/1938.

**Extras din publica-
țiunea de licitație**

În cauza de executare a firmei Agentura generală pentru produse agricole repr prin Dr. Popper Buteni în contra lui Cherchi Vasile din Dieci asupra mobilelor: una masură, doi cai roșii, o mașină de treerat și o batoză prețuite în suma de 15.000 lei s'a fixat termen de licitație pe ziua de 7 Decembrie 1938 ora 15 în comuna Dieci la locuința urmăritului, pentru escontentarea creanței de 5669 lei cap. și acc. a firmei urmăritoare.

Mobilele se vor vinde în sensul legii execuționale celor cari dau mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare care se fixează la 15.000 lei.

Buteni, la 6 Nov. 1938.
Mercea Teodor mp.
delegat judecătoresc

Turneul păpușilor

ca în fiecare an
transformă și re-
pară ireproșabil
orice păpușe

**Bazarul
Teatrului
ARAD**

STOFE

Czégka

A R A D

Bulev. Regina
Maria Nr. 10

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ
Arad. Asortiment bogat.

Na veți mai avea griji

să cumpărați perdele, coverturi de mese și paturi, dacă veți cumpăra dantela veșnică „kläpli” — Kläpli e podoaba casei, la modă. Lavabilă în casă, se vinde în orice cantități. Vizitați expoziția din magazinul nostru nou deschis.

Depozit exclusiv de fabrică

Ștefan Németh și Fiul

=: MAGAZIN DE MODE =:

Arad, Bulev. Reg. Maria 18. Telefon 20-90.

Membru la »Mercur«

MOBILE:

Dormitoare, sufragerii și combinate bune, eficiente moderne cu înlesniri de plată la tâmplăria

Ștefan Csaflos
Calea Șaguna 184. Tel. 24-77

Vreți bogăție și fericire?

După noul plan al Loteriei

Puteți

întra în joc cu

Lei 250

**1 a clasa 11-a,
Lei 250 la clasa III-a
și Lei 300 la clasa IV-a**

Nu uitați

15 Decembrie
LOTERIA DE STAT

Reînnoiți lozurile pentru
tragerea clasei a II-a din

**Dacă doriți un costum elegant
de primul rang, după coman-
dă și ultima modă, din marele
asortiment exclusiv de stoffe,
„țineți minte trei cuvinte”:**

**C S O N T
CROITOR
A R A D**

Telefon: 25-69.

**Dați la legat în piele și pânză bibliotecă la
A. Mihailoviciu compactorie
A r a d**

— (Palatul Cultural) unde găsiți lucru bun și eficient. —

Primirea M. S. Regelui și a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai în capitală

O zi a sufletului, a celor mai puternice emoții și bucurii.

Dela frontiera Tării, sigilată cu sigiliul dreptății și întărită cu oțelul sufletului Celui Ce puternic se întoarce, drumul Regelui României a fost plin de întâmpinarea entuziastă a Tării de frenezia ei. Pretutindeni clopote, fâlfâiri de steaguri, fanfare, cântece, flori și vibrații. Pretutindeni: iubire, recunoștință și primos de admirație.

Gara Regală Mogoșoaia a îmbrăcat vestmânt de sărbătoare.

Întru întâmpinarea M. S. Sale și Augustului Vlăstar Domnesc, Marele Voevod Mihai, au sosit membrii guvernului, în frunte cu I. P. S. S. Patriarhul Dr. Miron Cristea, Președintele Consiliului de Miniștri.

Sunt de față deasemenea Consilierii Regali, membrii ai Consiliului de Coroană domnii: Gen. adj. Ernest Baliff, General Arthur Văitoianu, G. G. Mironescu, Profesor Nicolae Iorga, Dr. C. Angelescu, Gh. Tătăreanu și Constantin Argetoianu.

Întregul Guvern se află strâns în jurul președintelui său.

În sala de recepție a Gării sunt adunați membrii Corpului Diplomatic în frunte cu monseniorul Andreo Cassulo, decanul acestui corp; ofițerii generali ai Capitalei: Gl. Gh. Florescu, Gl. Atanasescu, Gl. Argeșanu, Gl. Stoicescu, Amiral Bărbuneanu, Inspectorii de Armată, Inspectorii de Arme; Delegația Ordinului Mihai Viteazul în frunte cu Gl. Rujinski; Primul Control General dl. Zenovie; Președintele Consiliului Superior Economic; Președintele Academiei Române, etc.

Trenul Regal se apropie, înaltecă încet. Locomotiva este împodobită cu drapelul național și pajura regală.

Fiecare își ia locul lui pentru primirea Suveranului.

I. P. S. S. Patriarhul Miron iese pe peron: întovărașit de dl. Primar General al Capitalei Gl. V. Dombrowski.

Muzica întonează Imnul Regal. Trenul a intrat în gară.

La fereastra vagonului M. S. Regele îmbrăcat civil, având alături pe Marele Voevod Mihai, așteaptă ca trenul să se oprească pentru a descinde.

La descinderea M. S. Sale dl. Primar General îi prezintă tradiționala pâine și sare.

Majestatea Sa, trece în revistă es cadronul de onoare.

În uralele întregii asistențe și în sunetul triumfal al Imnului Regal, Majestatea Sa se îndreaptă către sala de așteptare, unde îl așteaptă oficialitățile.

Dl. General Argeșanu Comandantul Corpului II Armată îi dă raportul.

Majestatea Sa dă mâna cu reprezentanții Casei Civile și Militare Regale.

Apoi Primarul Capitalei dl. General Dombrowski urează bun sosul Suveranului:

„Majestate, cu deosebit respect și cu profund respect cetățenii Capitalei vă zic din toată inima: Bine A-ți venit” (urale), după care I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea, Președintele Consiliului de Miniștri, pronunță următoarea cuvântare:

Majestate!

Supușii Majestății Tale au urmărit cu cel mai viu interes, pas cu pas, călătoria în Anglia, Franța, Belgia și Germania a Majestății Tale, însoțit de Marele nostru Voevod Mihai.

Cu adânc simțită bucurie și chiar cu o legitimă mândrie națională am asistat cu toții, sufletește, la călduroasele manifestații de simpatie, pe care îndeosebi marele popor englez le-a arătat nu numai strănepoștilor puternici ai Dinastiei britanice ci mai ales personalității iubitei noastre Rege, pentru călătoriile Sale superioare, prin care cu cerște pe toți câți au binevenita ocazie a le cunoaște și a le constata. Astfel, ai devenit cel mai iubit și cel mai iubit Ambassador al Tării.

Deaceia, Majestate, Guvernul și întregă Tară și toți supușii Majestății Tale îți sunt adânc recunoscători pentru modul strălucit cum ai știut reprezenta și ridica pretutindeni prestigiul Tării, reînprospătând deoparte vechile amicitii, iar de altă parte câștigând noi și bune legături pentru iubita noastră Românie, care nu urmărește alt fel, decât a păstra și a crea amicale legături cu toate statele care respectă drepturile ei, colucărând astfel și slujind scopul final care este pacea generală între popoare.

Fie, Majestate, ca legăturile acestor vechi și noi să contribuie la propășirea României și la frățietatea dintre popoare.

Trăiască Majestatea Sa Regele și Măria Sa Marele Voevod Mihai! (Urale și ovațiuni puternice).

Răspunsul M. S. Regelui

Înalt Prea Sfinția Ta.

Mulumesc din tot sufletul pentru caldele cuvinte de bun venit ce Mi le-ați rostit în numele Guvernului și al întregii Tări.

Nu am de spus decât un singur lucru: sunt fericit, că, prin călătoria pe care am făcut-o, am putut fi încăodată folositor Tării Mele. (Urale și aclamațiuni prelungite au

acoperit cuvintele M. S. Regelui).

Majestatea Sa Regele surzător dă mâna cu fiecare demnitar în parte, cu membrii Corpului Diplomatic întrecându-se cu ei, face ochul sălii de recepție dând rând pe rând mâna cu cei prezenți.

În aclamațiile celor de față Suveranul se îndrăpă spre ieșirea care dă în piața Mioriței. Apariția Sa este salută de freamătul urarelor tineretului străjeresc și premilitar. Străjerii întonează Imnul Marelui Străjer.

Prin coridorul viu al mulțimei entuziaste, M. S. Regele, fericit și plin de strălucire, se îndreaptă spre Palatul Tronului Domnesc.

Întreg parcursul, dela gara Mogoșoaia și până la Palatul Regal din Calea Victoriei, s'a transformat într-o freamătătoare grădina de scaguri ce fâlfâie la toate ferestrele caseilor, împodobite cu covoare și flori. Pe trottoare, se pare că poporul întregii Capitale s'a adunat pentru a saluta pe Suveran.

Deasemenea se află înșirați toți cei cari ilustrează trecutul de glorie și prezentul de nădejde al Națiunii. Foști luptători purtând drapel și decorațiunile dobândite cu fărâme din trupul lor pe câmpul de bălăie unde s'a plămădit România de astăzi; unitățile însușite de străjeri și străjere, cu steaguri, fanioane și fanfare; premilitari, elevii școalelor din Capitală; funcționarii publici și particulari; societățile patriotice și reprezentanții breslelor, toți veniți să aducă primosul lor de dragoste și recunoștință Domnului și Stăpânului Tării.

Toți sunt stăpâniți de o covârșitoare și reală emoție. Pretutindeni Suveranul, în ai cărui ochi se citește bucuria reîntoarcerii în mijlocul poporului Său, cât și Vlăstarul Regal, sunt întâmpinați cu puternice urale. Pretutindeni freamătă bucurie și entuziasm nestăvilit.

La capătul acestei călătorii de mărțuire românească, vibrând toți pentru Cel ce ne înfierbântă inima și munca, pentru Cel ce ridică în noi credință tare și speranțe frumoase, strigăm din tot sufletul:

Trăiască Regele, Trăiască Dinastia!

Jucați cu încredere la
Loteria de Stat!

COLECTURA OFICIALĂ

Sediul central CLUJ: Regi-

na Maria No. 46. ARAD:

I. Olariu, Str. Brătianu 3.

Cehoslovacia-România 6:2 (2:2)

PRAGA. — Eri s'a desfășurat la Praga, matchul de foot-ball dintre Cehoslovacia și România în cadrul cupei Miceii Antante. Cehii au câștigat la scor, după o repriză egală, în care la un moment dat românii conduceau cu 2 la 0!!! Scorul de 6:2 pentru cehi, dovedește că suntem în că departe de nivelul fotbalului din Europa centrală, mai ales perseverând în greșeala de a împănă „națională” României, cu 7-8 minoritari. Punctele NOASTRE(?) au fost înscrise de Bodola și Baratky. Din echipa noastră n'a corespuns decât: David, Albu, Ploesteanu și Bürger. Restul complet ștersi. Arădanul Szaniszo, catastrofal de slab.

Întâlnirile ceho-române

În afară de matchul de ieri, „națională” de foot-ball a României, a întâlnit puternicul team cehoslovac încă de două ori. Primul, la Trieste în Italia, pentru campiona- te mondial, l-am pierdut cu scorul de 1:2, după ce la pau-

ză conduceam cu 1:0; iar doilea la București, s'a terminat la egalitate, români fiind și de data aceasta a cari au deschis scorul.

La Trieste, în ziua de Mai 1934, naționala noastră a aliniat următoarea formație: Zombori, Vogl Albu, heleanu, Kotormani, Morvetz, Bindea Covaci Sepi dola Dobay. Cehii au câștigat după o luptă titanică, jungând apoi până în final campionatului mondial și erzând în fața Italiei. La este punctul României a fi înscris de Dobay.

După trei ani, la București (18 Aprilie 1937), cele două reprezentative, au terminat la egalitate 1:1. România deschis scorul prin Bodola cehii egalând în ultimul sfert de oră al jocului.

România a aliniat echipa David Burger Albu Vintilă Juhasz Rafinsky Beke Ciolac Bodola Dobay.

Eri, la Praga, România jucat în formația: David Burger Albu, Vintilă Fieră Szaniszo Bindea Ploesteanu Bodola Baratky Orza.

Străjerii și Unirea

de Teofil Gh. Sidorovici, Comandantul Străjerilor

Momentele mari din istoria poporului nostru, au rezultat dintr'un nesfârșit convoi de strădani, suferințe și jertfe ale generațiilor trecute.

La 1 Decembrie a fiecărui an, sărbătorim Unirea Ardealului cu Patria Mamă.

Noi cei peste a căror pământescă ființă a trecut de-atâtea ori fluturarea morții acolo în sanjurile umede și reci ale războiului, simțim cu totul altfel fiorul acestor aduceri aminte și înțelegem poate mai bine, toate jertfele vijelioasei existențe a Neamului Românesc.

Clipele acestor mari, așezate la răscruci de vremuri, ne sguduie sufletul și ne impun verificări de conștiințe.

Numai astfel putem avea sentimentul datoriei împlinite față de cei ce s'au dăruit istoriei.

Dar pentru tineretul ce se ridică și care n'a trăit sbuciumul și restrîngerea vîforului de obuze în simfonia grozavă a războiului pentru acest tineret ce facem noi?

Cum să-l strecurăm în suflet tremurarea atâtor întâmplări ale istoriei, unde străbunii din veac, moșii ori părinții au pătimit, au nădădăit și au murit cu gândul la Unirea cea mare?

Copii ai unor timpuri de neasemuită glorie, cei ce formează nădejdea viitorului, trebuie să așeze în cadrul răspunderilor naționale și sociale față de înaintași.

Pentru aceasta, Marele Străjer al destinului românesc, în nemărginita Sa dragoste de popor și tineret, a desprins din imperativele vremii, așezământul nou al trezirii conștiințelor, al unei vieți de fecundă legătură cu tineretul, generator de entuziasm și avânt eroic, pentru înălțarea căruia n'a precupețit nici un sacrificiu: STRAJA TĂRII.

România de azi e rodul desăvârșitei înfrățiri a Dinastiei regale cu poporul. Acelaș calvar, aceleași năzuințe,

aceleași amărăciuni, aceleași dăruiri în apărarea pământului românesc și în aceeași strălucire a izbăvirii finale l-a învăluit deopotrivă.

În școala înaltă a celui mai luminos abnegației trăit anii copilăriei și adolescenței Majestatea Sa Regele Carol II-lea Consolidarea Neamului și nu este moment mai însemnat în lungul de evenimente cari au purtat Unirea cea Mare, la care să nu fi fost părtaș cu toți și cu indemnul.

Iar călătoria pe care Majestatea Sa a făcut-o împreună cu Măria Sa Marele Voevod Mihai în patru țări apusului, operă pe care nădădăim că va fi o operă de nicarii vremii vor ști să semne cu litere de aur cartea Destinului Național a fost pentru cea din urmă dovada celor mai strălucite calități de Ambasador scumpei noastre Patrii.

Valoarea morală și spirituală a unirii, nu rezidă mai în tratatele de drept sau în consfințit dreptul ori în truirea geografică a teritoriului, ci mai presus de toate stă în prestigiul și autoritatea de care se bucură concertul popoarelor.

Țara noastră va fi așa vom ști să fim. Vrem să iubim și apreciat de popoare? S'o iubim și precie noi cei dintâi să fie tare și să stea stăncă în calea celor care doresc pierzarea? Să ținem, uniți în cuget, stăruințe, gata să înoricând urgia ce ne dă de-aurea.

Strănsi în jurul celui mare și mai înțelept ran mândri că Dumnezeu a ajutat Să-L înfruntem noastră toată cîste vremuri grele, zidul puternic de conștiințe românești.

Iată iubiti străjeri jere, datorita sfîntă lui de față! Sănătate!

Ora Națiunii la radio

Duminecă seara, d. Eugen Titeanu, subsecretar de stat, a inaugurat „Ora Națiunii” la radio, printr'un substanțial discurs, în care a evidențiat rolul orei naționale, care va fi pusă zilnic în slujba propagandei naționale.

Dacă vrei să fii elegant,
îmbracă-te la

MANEA

calitate bună și prețuri de concurență ARAD
vis-à-vis de Prefectură
Membru la „Consum” și
„Inlesnirea”

„ROMÂNIA JUNĂ”

Asociație academică de propagandă culturală și națională în țară și strălăitate

SECȚIA PROPAGANDEI ȘI TURISMULUI

București II Calea Plevnei 16 Bis. Telefon 4.70.76

6 splendide excursii în vacanța de Crăciun

Egiptul cu Valea Regilor, Luxor și Assuan

22 Decembrie 1938—9 Ianuarie 1939

Italia—Coasta de Azur

23 Decembrie 1938—5 Ianuarie 1939

VIENA—BUDAPESTA

28 Decembrie 1938—31 Decembrie 1938

ALGERIE

22 Decembrie 1938—9 Ianuarie 1939

Paris—Londra—Coasta de Azur

22 Decembrie 1938—9 Ianuarie 1939

Turcia și Grecia

22 Decembrie 1938—2 Ianuarie 1939

INSCRIERILE ZILNICE

La sediul Asociației Academice „România Jună”

București II, Calea Plevnei 16 Bis. (Lineul Lazăr—Piața

Telefon 4.70.76 Kogălniceanu) Cont. C. E. C. 3599